

ಮುಂಜಾನೆ ಮಾತು
ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಗೆಲುವಿನ ಬಳಿಕ
ವಿಶ್ವಾಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು, ಬಂದೋಬಸ್ತು ನೀವು
ಎರಡನೇ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ
ವಿಫಲರಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮೊದಲ
ಗೆಲುವು ಕೇವಲ ಅದೃಷ್ಟ ಎಂದು
ಹೇಳಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಗಳು
ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಉದಯ ವಾಹಿನಿ

ವಾಹಿನಿ

ಪಿಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಬಿಸಿಯೂಟಕ್ಕೆ ಚಿಂತನೆ: ಮಧು ಬಂಗಾರಪ್ಪ

• **ಉದಯವಾಹಿನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು**
ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆಯ 11 ಮತ್ತು 12ನೇ ತರಗತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗೊಳಗಾಗುವುದು. ಪಿಯು ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಕುರಿತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಜತೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವ ಮಧು ಬಂಗಾರಪ್ಪ ಹೇಳಿದರು.
ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಬೈಲಹೊಂಗಲದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಿಯು ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ರಾಕೇಶ್ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ ಅವರು, ಪಿಯು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲೇ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದರು.
ರಾಕೇಶ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10ರಿಂದ ಸಂಜೆ 4ರವರೆಗೆ ತರಗತಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಮನೆಗಳಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಪಿಯು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬೇಡಿಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು 8ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಇದ್ದ ಮೊಟ್ಟೆ ವಿತರಣೆಯನ್ನು 9 ಮತ್ತು 10ನೇ ತರಗತಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಯೂಟ ಜಾರಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕಬ್ಬಿನ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ: ಸಚಿವ

• **ಉದಯವಾಹಿನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು**
ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಾಲೊಕ್ಯೂಸಲ್ಲಿರುವ ಸಮೀರವಾಡಿಯ ಗೋದಾವರಿ ಬಯೋ ರಿಫೈನರಿಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಬಳಿ ಗುರುವಾರ ಸಂಭವಿಸಿದ ಬೆಂಕಿ ಪ್ರಕರಣ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಹಾನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದು.
ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ದುರಂತದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಗೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕಬ್ಬು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಕ್ಕರೆ ಸಚಿವ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಪಾಟೀಲ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ ನೇತೃತ್ವದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂಡ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರಕಾರದಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ರಸ್ತೆ ಗುಂಡಿ ಮುಕ್ತ

• **ಉದಯವಾಹಿನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು**
ನಗರದ ರಸ್ತೆ, ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗ ಈಗ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ರಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಗುಂಡಿಗಳಿಂದ ನಗರವು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹೊಸಗುಪ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಎಂದು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಮತ್ತು ಬಯೋಟೆಕ್ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಕಿರಣ್ ಮಜುಂದಾರ್ ಶಾ ಅವರು ಟ್ವಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಮತ್ತು ಬಯೋಟೆಕ್ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಕಿರಣ್ ಮಜುಂದಾರ್ -ಶಾ ಅವರು ಶುಕ್ರವಾರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಟ್ವಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
ಈ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹದಗೆಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಸದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಡಿ.ಕೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ವಾಗ್ವಾದ ನಡೆಸಿದ್ದ ಅವರು, ಇದೀಗ ನಗರದಾದ್ಯಂತ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಫುಲಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು ಡಾಂಬರೀಕರಣಗೊಂಡ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಡಿ ಮುಕ್ತನಗರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈ ಮಹತ್ವದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ಗ್ರೇಟರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆಯುಕ್ತರಿಗೂ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಎಕ್ಸ್‌ಟಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಕರಣ್ ಮಜುಂದಾರ್ ಶಾ ಅವರು ಪೋಸ್ಟ್ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ

• **ಉದಯವಾಹಿನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು**
ಶಾಲಾ ಸಿನಿಮಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ 2025ಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದೆಹಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಗಣ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಸ್ಪೇನ್, ಜರ್ಮನಿ, ಯುಎಇ, ರಷ್ಯಾ, ಕೆನಿಡಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವವು ನವೆಂಬರ್ 14ರಿಂದ 30 ನಡುವೆ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗಲಿದೆ. ಈ ಚಲನಚಿತ್ರ ಉತ್ಸವ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ 40,00,00ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು 1,000 ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತಲುಪುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಮೂಲಕ ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಪರಿಚರಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಡಬಲ್ ಸೆಂಚೂರಿ ಎನ್‌ಡಿಎಗೆ ಜಯಭೇರಿ

• **ಉದಯವಾಹಿನಿ, ಪಾಟ್ನಾ**
ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ ಬಿಹಾರ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೊರಬಿದ್ದಿದ್ದು, ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ನೇತೃತ್ವದ ಎನ್‌ಡಿಎ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ನಂಬರ್ ದಾಟಿ ಭರ್ಜರಿ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಈ ಬಾರಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾಘಟ್ಟ ಬಂಧನ್ ನಾಯಕರಿಗೆ ತೀವ್ರ ಮುಖಭಂಗವಾಗಿದೆ. 243 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಡಿಎ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ಒಟ್ಟು 202 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಮಹಾಘಟ್ಟ ಬಂಧನ್ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ 35 ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಟ್ಟು 6 ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಹಾರದ ಒಟ್ಟು 243 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ನವೆಂಬರ್ 6 ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ 11 ರಂದು ಎರಡು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ನಡೆದಿದ್ದು, ಶುಕ್ರವಾರ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ.
ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಡಿಎ ಪ್ರಚಂಡ ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಾ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೊಂದಿಗೂ ಬರೋದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ವಿಜಯೋತ್ಸವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆರ್‌ಜೆಡಿ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗ್ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದರು. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಿಜೆಪಿ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠಿ ದೇವತೆ ಭೂ ಮೈಯಾ ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಾನು ಚುನಾವಣೆ ವೇಳೆ ಜಂಗಲ್ ರಾಜ್ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗಲೇ ಆರ್‌ಜೆಡಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿರೋಧ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೋವೊಂಟಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವ ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಾ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೊಂದಿಗೂ ಬರಲ್ಲ ಎಂದು ನುಡಿದರು.
ಫಿರ್ ಎಕ್ ಬಾರ್ ಎನ್‌ಡಿಎ ಸರ್ಕಾರ: ನಾವು ಜನರ ಸೇವಕರು, ನಮ್ಮ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಜನರನ್ನ ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಹೃದಯ ಕದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಬಿಹಾರ ಫಿರ್ ಎಕ್ ಬಾರ್ ಎನ್‌ಡಿಎ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. ಎನ್‌ಡಿಎಗೆ ಪ್ರಚಂಡ ಗೆಲುವು ನೀಡಬೇಕು ಅಂತ ಬಿಹಾರದ ಜನರನ್ನ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದ, ನನ್ನ ಒಂದು ಕೂಗಿಗೆ ಅವರು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 2010 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಮೈತ್ರಿಕೂಟಕ್ಕೆ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಅಂತರದ ಗೆಲುವು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ಎನ್‌ಡಿಎ ಕುಟುಂಬದ ಪರವಾಗಿ, ನಾನು ಬಿಹಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಭಾವುಕರಾದರು.

ಬಿಹಾರದ ಅತಿ ಕಿರಿಯ ಶಾಸಕಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಗಾಯಿಕಿ ಮೈಥಿಲಿ
ಬಿಹಾರ ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಾನಪದ ಗಾಯಿಕಿ-ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಬದಲಾದ ಮೈಥಿಲಿ ಶಾಸಕಿ ಅವರು ಅಲಿನಗರ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆರ್‌ಜೆಡಿಯ ಪ್ರಭಾವಿ ನಾಯಕ ಬಿನೋದ್ ಮಿಶ್ರ ಅವರನ್ನು 12,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮತಗಳ ಅಂತರದಿಂದ ಸೋಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬಿಹಾರ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯ ನಾಯಕಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ 25 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಮೈಥಿಲಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳುಗಳ ಮೊದಲು ಬಿಜೆಪಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅವರ ಈ ಗೆಲುವು ದರ್ಭಂಗಾದ ಅಲಿನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಿಜೆಪಿ ಪಕ್ಷವು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗೆಲ್ಲಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅಲಿನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗಮನಾರ್ಹ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬಿಜೆಪಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು, ಬಿಹಾರದ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿಯ ಶಾಸಕರು 2005 ರಲ್ಲಿ 26 ವರ್ಷದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ತೋಸಿಫ್ ಅಲಂ ಆಗಿದ್ದರು, ನಂತರ ಆರ್‌ಜೆಡಿಯ ತೇಜಸ್ವಿ ಯಾದವ್ ಇದ್ದರು.

• **ಉದಯವಾಹಿನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು**
ಸಹಾಯದಿಗಳಿಗೆ ಪರೋಲ್ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸುಳ್ಳು ವೈದ್ಯಕೀಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವೈದ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮೌಖಿಕ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದೆ.
ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತ ತಾಯಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಪರೋಲ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ಆಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಆರ್‌ಜಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸೂರಜ್ ಗೋವಿಂದರಾಜ್ ಅವರಿದ್ದ ಏಕಪಕ್ಷ ನ್ಯಾಯಾೀಶ ಈ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿತು. ಇದೇ ವೇಳೆ, ಆರ್‌ಜಿ ದಾರನ ತಾಯಿಯ ಅನಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಆಕೆಗೆ ಪರೋಲ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಅದೇಶಿಸಿತು.

ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಪರ ಮೋದಿ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್:
ಈ ಚುನಾವಣೆಯು ಭಾರತೀಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಮೇಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮತದಾನದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತರು, ಶೋಷಿತರಿಂದಲೂ ಮತದಾನ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೊಗಳಿದರು.
ನಕ್ಸಲ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಶಾಂತಿಯುತ ಮತದಾನ: ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾವೋವಾದಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದ ಆದೇ ಬಿಹಾರ ಇದು. ನಕ್ಸಲ್ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಮತದಾನ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಹಾರದ ಜನರು ಭಯವಿಲ್ಲದೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಂಗಲ್ ರಾಜ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮತಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನ ಲೂಟಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರಿಂದ ಅದೇ ಶಾಂತಿಯುತ ಮತದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ದಾಖಲೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಮತದಾನ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮೋದಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು. ವಿಜಯೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವ ಅಮಿತ್ ಶಾ, ರಾಜನಾಥ್ ಸಿಂಗ್, ಜಿಪಿ ನಡ್ಡಾ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಇದು ವಿಕೆಟ್ ಬಿಹಾರದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟ ಬಿಹಾರಿಗಳ ಗೆಲುವು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಿಹಾರಿಯ ಗೆಲುವು ಇದು. ಜಂಗಲ್ ರಾಜ್ ಮತ್ತು ತುಷ್ಟೀಕರಣ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವವರು ಯಾವುದೇ ವೇಳೆ ಧರಿಸಿ -ಅಮಿತ್ ಶಾ, ಗೃಹ ಸಚಿವ

ರಾಹುಲ್ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹಿನ್ನಡೆ
ಬಿಹಾರ ಚುನಾವಣಾ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಭಾರಿ ಮುಖಭಂಗ ಆಗಿದೆ. ಬಿಜೆಪಿ ವಿರುದ್ಧ 'ಪೋಟ್ ಚೋರಿ' ಆರೋಪ ಮಾಡಿ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಯಾತ್ರೆ ನಡೆಸಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹಿನ್ನಡೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವು ಮತಗಳನ್ನು ಕೈ ಛೇದಿಸಿರುವ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ಯಾತ್ರೆಗಳಿಂದ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಉತ್ತೇಜಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷದ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಮತದಾರರ ಅಧಿಕಾರ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಯಾತ್ರೆ ಯು ಸಾರಾಂಶದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಪಾಟ್ನಾದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತ್ತು. 25 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು 110 ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸುಮಾರು 1,300 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿತ್ತು.

ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಗೇಟ್ ಅಳವಡಿಕೆ ಎರಡನೇ ಬೆಳೆಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ

• **ಉದಯವಾಹಿನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು**
ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಧಾರದಂತೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ 33 ಗೇಟ್ ಅಳವಡಿಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಬೆಳೆಗೆ ನೀರಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶಿವರಾಜ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಶುಕ್ರವಾರ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮೂರನೇ ಮಹಡಿയിರುವ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲುವೆಗಳ 125ನೇ ನೀರಾವರಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ' ಸಭೆಯ ಬಳಿಕ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರೈತರ ಹಿತ ಮುಖ್ಯ. ಜೊತೆಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಪ್ಪಳ, ರಾಯಚೂರು, ವಿಜಯನಗರ ಹಾಗೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರು, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ರೈತ ಮುಖಂಡರ ಜೊತೆ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಧಾರದಂತೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ 33 ಗೇಟ್ ಅಳವಡಿಕೆ

ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು 33.01 ಟಿಎಂಸಿ ಉಳಿಯಲಿದೆ. 105 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡ್ ನೀಡಿದ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 80 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ಬೆಳೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ 60 ಟಿಎಂಸಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲು 33.01 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರು ಉಳಿಯಲಿದೆ. ಆದರೆ, ಗೇಟ್ ಅಳವಡಿಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ -ಶಿವರಾಜ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವ

ಕಾರ್ಯದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲ ಕಾಲುವೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಣ್ಣ ದುರಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ಸಲ್ಲ: ನಮಗೆ ರೈತರ ಹಿತ ಮುಖ್ಯ. ಜೊತೆಗೆ ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಕೆಲ ಬಿಜೆಪಿ ನಾಯಕರು ರೈತರನ್ನು ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಶಾಸಕರ ಒಮ್ಮತದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಜಲಾಶಯದ ಕೃಷ್ಣ ಗೇಟ್ ಮುಂದೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಬೋರ್ಡ್ ನವರು ಅನುದಾನದ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವೇ

ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಣ ವ್ಯಯಿಸಿ ಸೂಚನೆ ಗೇಟ್ ಅಳವಡಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ಕೆ. ಶಿವಕುಮಾರ್ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ವೇಳೆ ಬಿಜೆಪಿ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷ ವಿಜಯೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ವಿಪಕ್ಷ ನಾಯಕ ಆರ್. ಅಶೋಕ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಇದೀಗ ಗೇಟ್ ಅಳವಡಿಕೆ ವೇಳೆ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. 75 ಟಿಎಂಸಿ ನೀರು ಲಭ್ಯವಿದೆ: ಇದೀಗ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಜ.10ರ ವರೆಗೆ ನೀರು ಹರಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಬೇಸಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ ತುಂಬಿಸಲು ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಲಭ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರು.

ಬೀದಿನಾಯಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆದೇಶ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಕೊರತೆಯ ನಿರ್ಧಾರ

ಜೀವಕೂರ ಕೃಷಿಯ ಭರವಸೆ

ಬೀದಿನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಈಚೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಅವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿವೆ, ಅಮಾನವೀಯವಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟ್ ಈ ಹಿಂದೆ ನೀಡಿದ್ದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಬಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಪ್ರತಿಗಾಮಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಬೀದಿನಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತ್ರಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠವೊಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಇದೇ ನ್ಯಾಯಪೀಠವು, ಆಗಸ್ಟ್ 11ರ ಕಠಿಣ ಆದೇಶವೊಂದನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿತ್ತು. ಬೀದಿನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ನೀಡಿ, ಅವುಗಳ ಸಂತಾನಶಕ್ತಿಹರಣ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು. ರೇಬನ್ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ತೀರಾ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತೋರುವ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಶ್ರಯಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಆದೇಶದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಈ ಆದೇಶವು, ಎಲ್ಲ ಬೀದಿನಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು.

ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಾಯಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಶ್ರಯ ತೆರವು ಮಾಡಿಸುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಥವಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ, ಯಾವುದೇ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಳಿ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಬೀದಿನಾಯಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೂ ಬೇಕು.

ನಾಯಿಗಳು ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಒಂದು ನಾಯಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಿದರೆ, ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಆಲೆಯುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಅವುಗಳ ಸಂತಾನಶಕ್ತಿ ಹರಣ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಲಸಿಕೆ ನೀಡುವ ಮಾನವೀಯ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣ (ಎಫ್ಸಿ) ನಿಯಮಗಳು 2023ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಾಯಿಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ನಿಯಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಲೋಪ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಯಮಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನ ಧೋರಣೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಆಗತ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಒದಗಿಸದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಈ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಆಗದೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುವ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಈಗ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಎಫ್ಸಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಘನತೆಯಿಂದ ಕಾಣುವುದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಸಂವಿಧಾನ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿಯು ಮನುಷ್ಯರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ, ಜೀವಕ್ಕೂ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲಿ ಜೀವವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರ ಜೀವ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವವೂ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಕೋರ್ಟ್ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈಗಿನ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಈ ಭೂಮಿಯು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಅಧೀನ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಆಲೋಚನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ಬಗೆಯ ನಿರ್ದೇಶನ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಭೂಮಿಯು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸತ್ತು ಸೇರಿದ್ದೋ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ದುರದೃಷ್ಟದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಿರುವ ವಿವೇಕವನ್ನು ದೇಶದ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ರಾಮಾಯಣ

ಶರಭಂಗಮನಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿದ ವೃತ್ತಾಂತ

• ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ 117ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಮೃತ್ಯುವು ಸಮೀಪಿಸಿದ ಪುರುಷನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯು ವಿಪರೀತವಾಗುವ ಹಾಗೂ ಮರಣವು ಸಮೀಪಿಸಿದವನಿಗೆ ಪಥ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಹಾಗೂ ನೀನು ಯಮಪಾಶಬದ್ಧನಾದ ಕಾರಣ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಭಯವು ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಮರಣವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ನೀನು ಅತ್ಯಂತ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿರುವ ಅಸಿಂಹತನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆ. ನೀನು ಯಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿ ಸಲಾಕೆಗಳಿಂದ ಮುಳ್ಳುಗಳಿರುವ ಬೂರುಗದ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಇಂಥ ದ್ರೋಹವನ್ನು ಮಾಡಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ನೀನು ವಿಷಪಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದವನಂತೆ ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ನಾಶವನ್ನೆ ದುವೆ. ಮಹಾತ್ಮನಾದ ನನ್ನ ಪತಿಗೆ ಇಂಥ ದ್ರೋಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋದರೂ ಜೀವದಿಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ ತನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಂಟಿಯಾಗಿಯೇ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕುಸಾವಿರಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಂದ ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಶ್ರೀರಾಮನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಮಾನಕಾದ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ನನ್ನನ್ನು ತನ್ನ ನಿತಿತನಾ ಗೆಳೆಯರ ಕೊಲ್ಲಿದ್ದಿರಲು ಎಂದು ಅನೇಕ ನಿಷ್ಕರದಚನಗಳನ್ನು ನುಡಿದು ಭಯ ತೋರಿಸಿದ ಕಂಗಿಟ್ಟು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಹಲಬುಲುತ್ತ, ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ರಾವಣನು ಸೀತಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಅಂಕೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾವಣನು ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಗುತ್ತಿರಲು ಆ ದೇವಿಯು ತನಗೆ ರಕ್ಷಕರಾದದ್ದೂ ಕಾರಣ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತಾಗಿ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ವತದ ತಿವರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಐದು ಕಿಟಗಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಮೇಲುಹೊದಿಕೆಯು ಎಂತಾಂಬರದ ಸರಗನ್ನು ಹರಿದು ತನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆ ಕಿಟಗಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಗಂಟನ್ನು ಹಾಕಿದಳು. ಆ ಕಿಟಗಿಗಳು ಒಂದು ವೇಳೆ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಅವಳು ಭಾವಿಸಿದಳು. ರಾವಣನು ತನಗೆ ಸೀತಾದೇವಿಯು ಕೈವಶಕಾದ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ದೇವಿಯು ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಗಂಟುಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಿಟಗಿಗಳು ಸೀತಾದೇವಿಯು ಹಾಕಿದ ಅಭರಣದ ಗಂಟನ್ನೂ ಅವಳು ಕೊಗಿಲೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದವು. ಆ ಬಳಿಕ ರಾವಣನು ಪಂಪಾಸರೋವರವನ್ನು ದಾಟಿ ವಿಷಪ್ತಾಲೆಯನ್ನು ಗುರುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಪವನ್ನು ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ತನಗೆ ಮೃತ್ಯು ಸ್ವರೂಪವಾದ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಪನಗಳನ್ನೂ ಪರ್ವತಗಳನ್ನೂ ಸರೋವರಗಳನ್ನೂ ದಾಟಿ, ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಎಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಬಾಣದಂತೆ ಅತಿವೇಗದಿಂದ ತಿಮ್ಮಿಂಗಿಲ ಮತ್ತೆ ಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಬಲಕರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಸಮಸ್ತ ನದಿಗಳಿಗೂ ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನವಾದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಹೋದನು. ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಬಾರಣ ಗಂಧರ್ವಾದಿಗಳು ರಾವಣನಿಗೆ ಅಂತ್ಯಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿತೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ರಾವಣನು ತನ್ನ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಕೊಂಡುಹೋಗುವಂತೆ ಲಂಕಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ತನ್ನ ಅಂತಃಕರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು.

ಶೋಕಾತರಿಯಿಂದ ಮೃದುರಿದ್ದ ಆ ಶೋಕಾತರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಆ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಪಾಹಿಗಳಂತಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸಸೈನ್ಯದವರು ಕರೆದು ಎಲೆ ಸೈನ್ಯದವರುಗಳಿಗೂ, ಈ ದೇವಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಪ್ತಕೆಯೆಲ್ಲದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪುರುಷನಾದ ಸ್ವಿಯಾದರೂ ಬಾರದಿರುವಂತೆ ಯಾರಾದರೂ ಈಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕುರಬೇಸವನ್ನು ನುಡಿದರೆ ಅವರ ಪ್ರಾಣಾಪಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು.

ಮುಂದುವರಿಯುವುದು...

ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತೆ ಸಾಲು ಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ವಿಧಿವಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವೃಕ್ಷಮಾತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಸರ ಲೋಕ ಅನಾಥವಾಗಿದೆ. 114 ವರ್ಷದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರು. 2 ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜಯನಗರದ ಅಪೋಲೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾಗಿತ್ತು. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗದೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನನ್ನು ಸಾಕು ಮಗ ಉಮೇಶ್ ಬಳ್ಳೂರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಲುಮರ ಅಜರಾಮರ

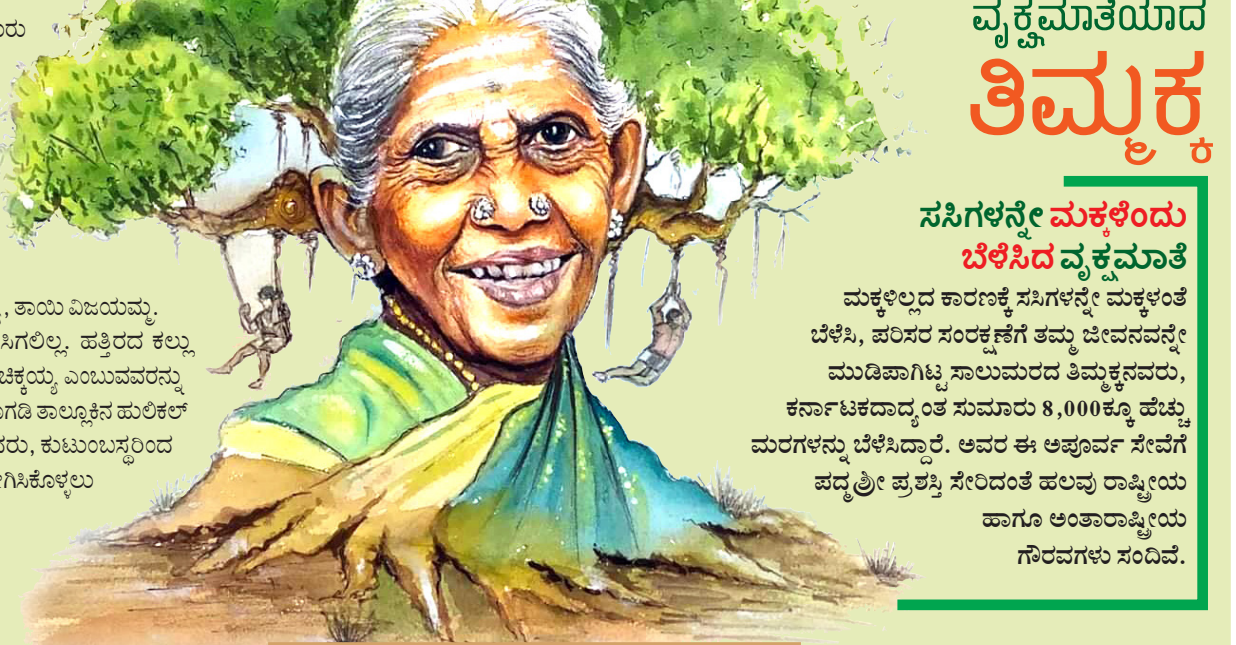
ಹಸಿರೇ ಉಸಿರು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ 114 ವರ್ಷದ ವೃಕ್ಷಮಾತೆ

ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂದಿಗೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಮರ ಸುತ್ತಿ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರಗಲಿದ್ದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರಂತೆ ಮರ ಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಾಲು ಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯಾಗುವ ಬದಲು ಸಾವಿರ ಮರಗಳ ಬೆಳಸಿ ವೃಕ್ಷಮಾತೆಯಾದರು.

ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರು ಶುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು. ಅವರ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಚಿಕ್ಕರಂಗಯ್ಯ, ತಾಯಿ ವಿಜಯಮ್ಮ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿರದ ಕಲ್ಲು ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಿಮ್ಮಕ್ಕನವರು ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಎಂಬವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರು. ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹುಲಿಕಲ್ ಗ್ರಾಮದವರು. ಈ ದಂಪತಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಊರವರು, ಕುಟುಂಬಸ್ಥರಿಂದ ದಂಪತಿ ನಿಂದನಗೂ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಕೊರಗನ್ನು ನಿಗಿಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಮುಂದಾದರು.

284 ಆಲದ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ದಂಪತಿ ಮೊದಲಿಗೆ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಪತಿ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ, ಕುದುರೆನಿಂದ ಹುಲಿಕಲ್ ತನಕ ಸುಮಾರು 4 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದಕ್ಕೂ 284 ಆಲದ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮ ಮೆರೆದರು. ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಲ ಆದಾಯವನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಬಂದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೊತ್ತು ತಂದು, ಮುಳ್ಳು ಕಾಂಟೆಯಿಂದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮೂಲಕ ಇಂದಿಗೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯದ ಆಲದ ಮರಗಳ ತೋಪನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕುದುರೆನಿಂದ ಹುಲಿಕಲ್ ತನಕ ಹೋಗುವ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಬೆಳೆಸಿದ ಆಲದ ಮರಗಳು ಇವೆ. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಮರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಗಂಡನ ನಿಧನದ ನಂತರವೂ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಗಿಡನಡೆವ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರೆಸಿದ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ನೋವನ್ನು ಮರೆತು, 8,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಮಹತ್ವರ ಸೇವೆಗೆ 2019ರಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಇಂದಿರಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ವೃಕ್ಷಮಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬಿಬಿಸಿ 100 ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ (2016) ಸೇರಿದಂತೆ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವಗಳು ಸಂದಿವೆ. ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾದ ಪರಿಸರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ. 2020ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಇದು ಅವರ ಸೇವೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. 2019ರಲ್ಲಿ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ-ಹಗಲೂರು ರಸ್ತೆ ಅಗಲಿಕರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವರೇ ಬೆಳೆಸಿದ 70 ವರ್ಷ ಹಳೆಯ ಅಲಂಬರಗಳು ಕಡಿಯುವ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದವು. ಆಗ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಮನವಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರ, ಮರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಹುಡುಕಬೇಕಾಯಿತು. ಕಳೆದ 2 ದಶಕಗಳಿಂದ ಜಾಗೃತಿ: ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ಸಾಲುಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳು, ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡ ನೆಡುವ, ಮರಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದ್ಯ ಅವರ ಈ ಆಗಲಿಕೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲಿಕೆ ಶುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟ.

ಸಾಲುಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರಿಗೆ ಸಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೌರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - 1995
- ಇಂದಿರಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ವೃಕ್ಷಮಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - 1997
- ವೀರಚಕ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - 1997
- ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ - ಇವರಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ
- ಭಾರತೀಯ ವೃಕ್ಷ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೆಂಗಳೂರು - ಇವರಿಂದ ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - 2000
- ಗಾಡ್ಫ್ರಿ ಫಿಲಿಪ್ಸ್ ಧೀರತೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - 2006
- ಪಂಪಾಪತಿ ಪರಿಸರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ವನಮಾತೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಮಾಗಡಿ ವೃಕ್ಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಶ್ರೀಮಾತಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಎಚ್.ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಮಹಿಳಾಧ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸಿಟಿಜನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
- ಆರ್ಟ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
- 2010 ನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ 'ನಾಡೋಜ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.
- 2019ರ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
- 2020ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್.

ಸಾಲುಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರ ನಿಧನದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದು ದುಃಖಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸಾವಿರಾರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಸಲಹಿದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನವರು ತಮ್ಮ ಬಹುಪಾಲು ಜೀವಿತ ಕಾಲವನ್ನು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟವರು. ಇಂದು ತಿಮ್ಮಕ್ಕನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಲಿದರೂ ಅವರ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮ ಅವರನ್ನು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿಸಿದೆ. ಆಗಲಿದೆ ಮಹಾಚೇತನಕ್ಕೆ ನನ್ನ ನಮನಗಳು. ಸಾಲುಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನವರ ನಿಧನದಿಂದ ನಾಡು ಬಡವಾಗಿದೆ. ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರತಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂತಾಪಗಳು.

-ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ, ಸಿಎಂ

ವೃಕ್ಷೋ ರಕ್ಷತಿ ರಕ್ಷತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮರಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನವರು ಇಂದು ವಿಶ್ವ ಮಾನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಬಿಸಿ ಸುದ್ದಿಪಾಟಿನ ನಡೆಸಿದ ಜಗತ್ತಿನ 100 ಪ್ರಭಾವಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರ ಜೀವನ, ಸೇವೆಯ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಪ್ರೌಢ ಪ್ರಬಂಧವು ಮಂಡಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಸಹ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೌರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪುರಸ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಇಂದಿರಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ವೃಕ್ಷಮಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪರಿಸರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿಗೆ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ಮೃತರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ ಆಗಲಿದೆ ಹಿರಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ನಾನು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

-ಈಶ್ವರ ಬಂಡೆ

ಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರ ಜೀವನ, ಸೇವೆಯ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ಪ್ರೌಢ ಪ್ರಬಂಧವು ಮಂಡಿಸಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಸಹ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೌರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪುರಸ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಇಂದಿರಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ವೃಕ್ಷಮಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪರಿಸರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿಗೆ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ಮೃತರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ ಆಗಲಿದೆ ಹಿರಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ನಾನು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

-ಈಶ್ವರ ಬಂಡೆ

ಪರಿಸರಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಬದುಕನ್ನೇ ಮುಡಿಪಿಟ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಾಗಿಯೇ ಬದುಕಿ ಬಾಳಿದ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪುರಸ್ಕೃತ ವೃಕ್ಷಮಾತೆ ಸಾಲುಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರ ನಿಧನದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ನಾಡಿಗೆ ಅವರು ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆ, ಅವರಿಂದ ದೊರೆತಿರುವ ಪ್ರೇರಣೆ ಅಜರಾಮರ. ಆಗಲಿದೆ ಆ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಚಿರತಾಂತಿ ದೊರೆಯಲಿ. ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ, ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಭಗವಂತ ನೀಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

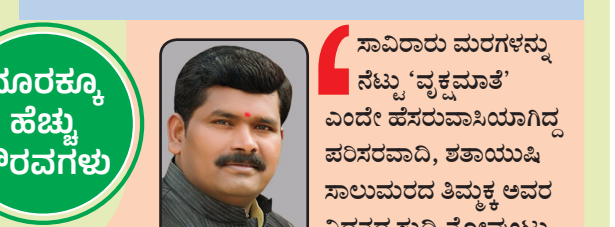
-ಎಚ್ ಡಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ

ಸಾವಿರಾರು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು 'ವೃಕ್ಷಮಾತೆ' ಎಂದೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದ ಪರಿಸರವಾದಿ, ಶತಾಯುಷಿ ಸಾಲುಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಅವರ ನಿಧನದ ಸುದ್ದಿ ನೋವುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಸುಮಾರು

ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕಿ.ಮೀಟರ್ ಆಲದ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಪೋಷಿಸಿದ ಮಹಾನ್ ಮಾತೆ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಮರಗಳಿಗೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿ, ನೀರು ಹಾಯಿಸಿ, ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅವರ ಕೆಲಸದಿಂದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.

-ಶಿರಾಜ್. ಎಸ್.ತಂಗಡಿ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವ

ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವಗಳು

ಹರಿದು ಹಾಕಿದರು. ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಬಳಿಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಬೇರೆಡೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಅದೇ ಬಂಧಿಸಿಲ್ಲವೇಕೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

